

Europa investeert
Vlaanderen groeit

ESIF
**Doelstelling "Investeren in groei
en werkgelegenheid"**

**Operationeel programma
EFRO Vlaanderen
2014 – 2020**

**Prioriteit 1. Stimuleren van onderzoek,
technologische ontwikkeling en innovatie**

Oproep FICHE

**Specifieke doelstelling 2 –
Ondersteunen van de overdracht / verspreiding van
technologieën met het oog op kennisvalorisatie en vermarkting**

Laagdrempelige Digitale Experimenteerruimtes

1 Context van de projectoproep

1.1. Prioriteit 1 'Stimuleren van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie

Als onderdeel van de Europa 2020 strategie heeft de Europese Commissie de Innovatie-Unie uitgewerkt. De Innovatie-Unie hanteert een ruime interpretatie van het begrip innovatie. Innovatie is van belang voor de grote maatschappelijke vraagstukken benoemd in EU 2020: gezondheidszorg, duurzame landbouw, veilige, schone en efficiënte energie; klimaatsverandering, efficiënt gebruik van hulpbronnen en grondstoffen,... en heeft volgende doelstellingen:

- Versterken van de Europese kennisbasis: er wordt een onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit van 3% nagestreefd, hetgeen impliceert dat elke lidstaat minstens 3% van het BBP moet investeren in innovatie. Daarbij is het de bedoeling dat minstens 2/3 van de totale O&O-uitgaven door bedrijven moet gedragen worden, of de totale O&O-uitgaven van bedrijven moet minstens 2% van het BBP bedragen. Voor Vlaanderen ligt de globale O&O-intensiteit op 2,4%. Het aandeel van de O&O-uitgaven van bedrijven in Vlaanderen bedraagt 1,64% (2011).
- Vermarkting stimuleren: innovatieve bedrijven gemakkelijker toegang laten

krijgen tot financiering, een interne markt voor innovatie creëren, openheid bevorderen en het creatieve potentieel van Europa beter benutten.

- Sociale en geografische verschillen reduceren: afstemming a.d.h.v. slimme specialisatie, sociale innovatie en innovatie in de openbare sector.

Ook specifiek in Vlaanderen moet de nadruk liggen op het versterken van O&O en de doorstroom van deze kennis naar economische en maatschappelijke valorisatie. Daarom worden de inspanningen van het EFRO-programma gericht op de verdere uitbouw van de vastgestelde hiaten in het Vlaamse innovatie-instrumentarium, m.n. co-creatie (d.m.v. proeftuinen) en kennisvalorisatie (d.m.v. demoprojecten). Het EFRO-programma beoogt projecten die bijdragen tot het stimuleren van productontwikkeling en marktintroductie / disseminatie van innovatieve producten en diensten.

Projecten binnen Prioriteit 1 moeten daarenboven passen binnen de Regionale Innovatie Strategie (RIS3). Voor Vlaanderen werden een aantal clusterdomeinen geïdentificeerd waarin Vlaanderen comparatieve voordelen heeft opgebouwd en beschikken over een aanzienlijk innovatiepotentieel. Deze domeinen zijn de volgende:

1. Duurzame chemie;
2. Gespecialiseerde maakindustrie;
3. Gepersonaliseerde gezondheidszorg;
4. Gespecialiseerde logistiek;
5. Gespecialiseerde agro-food;
6. Geïntegreerde bouw-milieu-energie;
7. Smart systems;
8. Creatieve industrieën en diensten;

De tekst rond de Vlaamse Regionale Innovatie Strategie (RIS 3) is beschikbaar op www.efro.be.

Het totale budget voor deze prioriteit bedraagt 87,63 miljoen euro, voor een periode van 2014 tot 2020. Er zal over worden gewaakt dat enkel projecten worden gesteund die additioneel en complementair zijn t.o.v. het bestaande instrumentarium.

1.2. Specifieke doelstelling 'Ondersteunen van de overdracht / verspreiding van technologieën met het oog op kennisvalorisatie en vermarkting'

Om haar positie als dynamische kennisregio te versterken, moet Vlaanderen de valorisatie van technologische en niet-technologische kennis voortdurend optimaliseren. Het stimuleren en ondersteunen van vernieuwende projecten met kennistoepassingen vormt hiervoor een belangrijk instrument. De overdraagbaarheid van deze projecten naar andere bedrijven, organisaties en instellingen staan hierin centraal.

De transfer van kennis naar valorisatie vormt een moeilijke schakel in de ontwikkeling van de kenniseconomie in Vlaanderen. De aanwezige kennis moet gevaloriseerd worden in economische activiteiten en maatschappelijke toepassingen om het draagvlak en de impact van die ontwikkelde kennis te maximaliseren.

Vandaag blijft de economische, industriële en maatschappelijke valorisatie van onderzoeksresultaten in Vlaanderen te beperkt. Bovendien is er ook een gebrek aan economisch ondernemerschap en wordt de verbreding van het innovatiebegrip te weinig gestimuleerd. Veelal stopt het innovatieproces in het beleid bij bewustmaking en bekendmaking. Demonstratieprojecten kunnen beschouwd worden als belangrijke instrumenten om de brug te maken naar ontwikkeling naar implementatie met een economische valorisatie in Vlaanderen en mogelijks internationaal. Dit moet resulteren in meer nieuwe en vernieuwende producten, processen en diensten, in een grotere economische en maatschappelijke toegevoegde waarde en in een belangrijkere internationale valorisatie van de Vlaamse kennis. Demonstratieprojecten hebben op die manier een brugfunctie tussen het afronden van onderzoek en ontwikkeling en het uitrollen van de innovatie over heel Vlaanderen.

Demonstratieprojecten moeten ontstaan vanuit een reëel probleem of reële opportuniteit. Men moet daarbij steeds oog hebben voor het bedrijfseconomisch perspectief. De mate waarin een idee, concept, toepassing,... overdraagbaar is naar het economisch weefsel in Vlaanderen is een belangrijk criterium. Een belangrijk aandachtspunt is eveneens dat een projectvoorstel additioneel moet zijn aan het bestaande aanbod van tools, diensten en producten dat al op de markt aanwezig is.

Om aan de beoogde doelstellingen tegemoet te komen ('kennisverspreiding van innovatieve technologieën en concepten') kan het begrip 'demonstratieproject' ruim geïnterpreteerd worden. Naast het demonstreren van de innovatieve techniek op zich (afhankelijk van de techniek in de setting van een infrastructuur / pilootlijn / testlijn of eerder via een ontwikkelde tool / software of het demonstreren van innovatieve methodieken of bedrijfsprocessen,...), kunnen ook flankerende acties in de vorm van ondernemersbegeleiding (collectief of in meer beperkte samenstelling) een rol spelen bij het verspreiden van kennis. Ook via netwerkactiviteiten kan men verdere kennisvalorisatie beogen.

1.3. Laagdrempelige Digitale Experimenteeruimtes

Het Vlaams economisch weefsel is in grote mate opgebouwd rond kleine ondernemingen (kmo's). Het is kenmerkend voor dergelijke ondernemingen dat innovatieve toepassingen er moeilijker ingang vinden.

Nochtans worden Vlaamse ondernemingen in toenemende mate geconfronteerd met uitdagingen op dit vlak. De nood aan digitalisering is in dat opzicht een belangrijk aandachtspunt.

Om die reden is het een expliciete beleidsdoelstelling om zoveel mogelijke Vlaamse ondernemingen (in het bijzonder kmo's) via een laagdrempelige aanpak stappen vooruit te laten zetten inzake digitalisering.

In de beleidsnota van minister Crevits staat vermeld dat we 'in Vlaanderen laagdrempelige Digital Experience Labs installeren. Daarmee zullen Vlaamse bedrijven en ook publieke actoren de kans krijgen om te experimenteren met toepassingen in Artificiële Intelligentie (AI) en de digitale ondersteuning van bedrijfsprocessen'.

Met deze oproep speelt het EFRO-programma in op deze vastgestelde nood en verzekeren we dat Vlaamse kmo's op eenvoudige manier toegang hebben tot bijstand en advies voor hun projecten met het brede gamma aan datagedreven technologieën.. Concreet beoogt deze oproep projectvoorstellen die voorzien in het begeleiden van een grote groep van Vlaamse kmo's bij:

1. Het demonstreren, testen en experimenteren met nieuwe datagedreven digitale technologieën
2. het implementeren van smart data management;

De nadruk ligt daarbij op begeleiding op maat van de kmo's met het oog op de integratie en toepassing van deze technologieën in de ondernemingen.

Dit impliceert het ter beschikking stellen van enerzijds infrastructuur, hardware, software, tools en methodieken en anderzijds de nodige (technische) expertise inzake zowel de technologieën als de begeleiding van ondernemingen. Deze begeleiding beperkt zich niet tot het zuiver technologische aspect, maar heeft ook aandacht voor flankerende aspecten, zoals het uitwerken van het aangepaste businessmodel dat digitalisering met zich meebrengt. Er wordt ook van de uitvoerders van het project verwacht dat ze een neutrale matchmaking rol vervullen tussen enerzijds de ondernemingen en anderzijds de private aanbodzijde.

Er wordt van de uitvoerders ook verwacht dat ze samenwerken met en complementair zijn aan bestaande initiatieven die gericht zijn op de digitalisering van Vlaamse kmo's en toekomstige initiatieven zoals de eventuele Vlaamse European Digital Innovation Hubs die op specifieke domeinen zullen gericht zijn.

Als uitvoerders beoogt het EFRO-programma consortia waarin aanwezigheid van volgende organisaties vereist is:

- kennisinstellingen / onderzoeksorganisaties die beschikken over de nodige infrastructuur en expertise;
- Organisaties die toegang hebben tot een groep van bedrijven , een Vlaamsbrede werking kunnen garanderen en de nodige ervaring hebben in begeleiding van bedrijven (in het bijzonder kmo's).

Deze oproep beoogt de ondersteuning van een beperkt aantal regionaal ingebedde initiatieven met een optimale spreiding die globaal (de volledige uiteindelijke projectportfolio in acht genomen) heel Vlaanderen kan bestrijken. Als uitgangspunt wordt daarbij een digitale hub per provincie beoogd.

Tussen de behouden initiatieven wordt de nodige afstemming en synergie verwacht. VLAIO zal hierbij een ondersteunende rol opnemen.

Met deze oproep willen we zowel de dienstverlening aan de KMO's (= kern van het project) als de eventuele noodzakelijke investeringen en werkingskosten, ... in functie van deze dienstverlening ondersteunen. De beoogde activiteiten worden gespreid over **twee types van projecten**. Aan Projecttype 1 is een maximaal (publiek) steunpercentage gekoppeld van **50%**, voor Projecttype 2 is dat **maximaal 70% per begeleide KMO**.

- **Projecttype 1: Uitbouw van de Laagdrempelige experimenteerruimtes**
 - Beoogde acties: investeringen en acties rond coördinatie/ondersteuning.
 - Beoogde uitvoerder/promotor: één van de consortiumpartners of een organisatie die consortium vormt van kennisinstelling(en) en organisatie(s) die toegang heeft tot een grote groep van bedrijven. Deze organisatie moet beschikken over rechtspersoonlijkheid (geen feitelijke vereniging). Er kan binnen projecttype 1 slechts één uitvoerder /begunstigde zijn!
 - Subsidiabele kosten:
 - Investeringssteun: de kosten van de investeringen in immateriële en materiële activa.
 - Exploitatiesteun: personeelskosten, administratieve kosten (incl. algemene kosten vb. EFRO-communicatiekost) voor beheer, markering, aansturen van de hub.

Opmerking: de kosten verbonden aan de promotie van het EFRO-project (verplichte communicatie-acties) kunnen enkel in Type 1 ondergebracht worden.
 - De publieke steun wordt toegekend op basis van art. 27 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (steun voor innovatieclusters) en bedraagt maximaal 50% (incl. EFRO-steun).
 - Steun onder art. 27 AGVV wordt enkel toegekend aan de clusterorganisatie (=rechtspersoon die de cluster opereert). Binnen het consortium dat het project uitvoert, kan onder type 1 slechts één organisatie als promotor optreden en kosten declareren. Opmerking: Eventueel kan het consortium zich verenigen in een nieuwe rechtspersoon die als projectpromotor optreedt.
 - Deze infrastructuur wordt integraal aangewend voor de dienstverlening aan kmo's (projecttype 2).
- **Projecttype 2: Begeleiding van KMO's inzake innovatieve toepassingen rond digitalisering.**
 - Beoogde acties: voorzien van begeleiding aan KMO's (personeel, werking, externe prestaties,...).
 - Beoogde uitvoerder/promotor: Onder projecttype 2 is wel een organisatiestructuur mogelijk waarbij meerdere partners begunstigde van

EFRO-steun kunnen zijn. Een constructie van promotor met copromotoren (bestaande uit kennisinstelling(en) en organisaties met toegang tot grote groep van bedrijven) is dus mogelijk. De promotor van projecttype 1 moet in ieder geval wel deel uitmaken van het partnerschap in projecttype 2 (als promotor of copromotor).

- Subsidiabele kosten:
 - De kosten verbonden aan de innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning. Dit kan zowel gaan om kosten die de promotor zelf maakt i.f.v. de dienstverlening (personeelskosten, werkingskosten,...) of externe expertise die ingekocht wordt (via externe prestaties), mits naleving van de wet op de overheidsopdrachten (indien van toepassing op de promotor).
- De publieke steun wordt toegekend op basis van art. 28 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (innovatiesteun voor kmo's) wordt beperkt tot maximum 200.000,00 euro per onderneming over een periode van 3 jaar. De bijdrage van de kmo's (= resterende 30%) moet **niet** worden verrekend in de EFRO-subsidiabele kosten als inkomsten.

Het consortium moet garanderen dat beide projecttypes voorzien zijn, waarbij zwaartepunten van de activiteiten en de totale projectbegroting gaat naar projecttype 2. Afhankelijk van de bestaande noden, kan projecttype 1 wel beperkt worden tot enkel coördinatie/ondersteuning. In dat geval moet wel worden aangetoond dat het consortium reeds beschikt over de nodige infrastructuur / expertise om de dienstverlening uit te voeren.

Ieder projecttype moet worden ondergebracht in een afzonderlijk projectvoorstel.

Elk consortium zal dus twee projectvoorstellen indienen: projecttype 1 voor de uitbouw van de dienst (één promotor en dus één begunstigde van steun) en projecttype 2 voor de dienstverlening zelf (meerdere begunstigten mogelijk).

Iedere promotor kan **maximaal 600.000,00 euro EFRO-steun** genereren, verspreid over beide projecttypes. Uitgaand van een EFRO-steunpercentage van 40% (= 600.000,00 euro), komt dit neer op een totale kost van 1.500.000,00 euro voor beide projecttypes samen.

2. Oproepmodaliteiten

2.1. looptijd van de projecten

Om in aanmerking te komen voor deze oproep moeten de projecten gerealiseerd zijn voor 31 december 2022. Gezien de beperkte resterende looptijd van het EFRO-programma zal bij de projectbeoordeling extra aandacht worden geschonken aan de realiseerbaarheid op korte termijn. Enkel uitgaven gemaakt vanaf de indiening van de aanvraag, komen in aanmerking voor subsidiering.

Beide projecttypes zijn onlosmakelijk verbonden. De opstart (=startdatum) van projecttype 1 kan vóór projecttype 2 aanvangen (uitbouw van hub vooraleer dienstverlening kan starten). De afsluiting (=einddatum) van beide types moet echter gelijk lopen. Zolang de dienstverlening loopt (projecttype 2) is de digitale hub immers operationeel (projecttype 1).

2.2. steunintensiteit en financiering

Het EFRO - steunpercentage bedraagt maximaal 40%. De totale subsidiabele kosten worden gelijkgesteld aan 100%.

De beoogde projecten zijn onderhevig aan de staatssteunregels. Bij **projecttype 1** is de publieke steun beperkt tot **maximaal 50%** (op basis van art. 27 AGVV). In dat geval moet het project voorzien in 50% private financiering of daarmee gelijkgesteld (i.c. lening aan commerciële voorwaarden, inbreng van inkomsten uit economische activiteiten,...). Dit laatste moet expliciet aangetoond worden.

Binnen **projecttype 2** wordt van een begeleide kmo een eigen financiële bijdrage van 30% verwacht voor de aangeboden dienstverlening. Dit moet worden gestaafd aan de hand van betalingsbewijzen van de kmo's aan de dienstverlener (facturen van het consortium of projectpartner aan de kmo). Deze betalingsbewijzen moeten overeen komen met 30% van de totaal gedeclareerde kosten. De EFRO-steun mag enkel ingezet worden voor de begeleiding van kmo's. Aangezien een project bij aanvang moet beschikken over een sluitend financieel plan, kunnen de bijdragen van kmo's niet beschouwd worden als cofinanciering. Het projectpartnerschap moet bij projectindiening in eerste instantie zelf garant staan voor de 30% financiering.

Voor deze oproep wordt een budget voorzien van 3.000.000,00 euro EFRO-steun. Aan een consortium kan maximaal 600.000,00 euro EFRO-middelen toegekend worden (verspreid over beide projecttypes).

3. Beoordelings- en selectiecriteria van de "Projectoproep"

Projectvoorstellen worden beoordeeld op basis van objectieve ontvankelijkheids- en selectiecriteria. De **ontvankelijkheidscriteria** zijn de inpasbaarheid in het programma, eventuele oproepspecifieke vereisten, het respecteren van de Europese steunplafonds, het feit of de promotor rechtspersoonlijkheid heeft en dat het project nog niet afgelopen is bij indiening.

De **selectiecriteria** hebben betrekking op:

1. Scope / inhoud
2. Kwaliteit
3. Begroting en financieel plan
4. Communicatie
5. Planning
6. Indicatoren

De van toepassing zijnde indicatoren vindt u in de webapplicatie, wanneer u een projectvoorstel aanmaakt. Binnen dezelfde webapplicatie vindt u bovendien per indicator een helptekst waarin er toelichting gegeven wordt m.b.t. de interpretatie van de indicator.

In de oproep zijn mogelijk voorwaarden en/of voorkeuren naar projecten toe opgesomd (zie 'context van de projectoproep', en 'oproepmodaliteiten'). Indien dit zo is wordt hiermee rekening gehouden bij de beoordeling van de ontvankelijkheidscriteria (indien voorwaarden), hetzij bij de scoring op de selectiecriteria (indien voorkeuren).

4. Indicatoren

Bij indiening van een projectvoorstel, dient te worden aangegeven welke bijdrage aan de programma-indicatoren wordt geleverd:					
ID	Indicator	Type	Meet-eenheid	Streefwaarde (2023)	Omschrijving indicator
O.1.3.	Aantal ondernemingen dat wordt ondersteund in introductie van nieuwe producten (nieuw op de markt)	Output	Aantal ondernemingen	315	Een product is 'nieuw op de markt' wanneer er geen ander product beschikbaar is dat dezelfde functionaliteit biedt, of de technologie dat het nieuwe product gebruikt is fundamenteel anders dan de technologie van de al bestaande producten. Producten kunnen tastbaar of niet tastbaar zijn (incl. diensten).
O.1.4.	Aantal ondernemingen dat wordt ondersteund in introductie van nieuwe producten (nieuw voor de onderneming)	Output	Aantal producten / diensten	420	Aantal ondernemingen dat wordt ondersteund in introductie van nieuwe producten (nieuw voor de onderneming).
O.1.5.	Aantal begeleidingen van ondernemingen om de valorisatie van onderzoeksresultaten te bevorderen	Output	Aantal begeleidingen	525	Elke unieke begeleiding om de valorisatie van onderzoeksresultaten te bevorderen telt als 1 meeteenheid.
O.1.6.	Aantal ondernemingen die steun ontvangen	Output	Aantal ondernemingen	735	Aantal ondernemingen die steun ontvangen in om het even welke vorm vanuit het Europees Fonds voor Europese Ontwikkeling.
R.1.2.	Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten	Resultaat	%	10%	Aandeel van de omzet (in percent) gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten ten opzichte van de gemiddelde omzet.

5. Praktische modaliteiten

5.1. Selectieprocedure

Vanaf de bekendmaking van een projectoproep en tot afsluiting van de oproepperiode, kunnen projectpromotoren hun voorstellen officieel indienen. Inherent aan het oproepsysteem en met het oog op een gelijke behandeling van alle aanvragers, kan een projectvoorstel na indiening niet meer worden gewijzigd.

De projectvoorstellen worden beoordeeld volgens een procedure welke een transparante en objectieve afhandeling en steunverlening moet toelaten en waarvan de hoofdlijnen hierna worden beschreven:

- nagaan van de ontvankelijkheid op basis van de algemene ontvankelijkheidscriteria door het programmasecretariaat (o.m. de inpasbaarheid in het programma en de projectoproep via oproepspecifieke criteria).
- kwalitatieve afweging van de ontvankelijke projectvoorstellen op basis van de vooraf vastgestelde selectiecriteria (algemeen geldende + "call"-specifieke):
 - eerste screening door programmasecretariaat aan de hand van het standaard selectieformulier (beoordeling van inhoud, indicatoren, planning, organisatie, begroting en financieel plan), leidend tot een samenvattend oordeel per project (totaalscore op 100).
 - inhoudelijke analyse/evaluatie door de Technische Werkgroep op basis van de resultaten van de screening
 - om steunwaardig te zijn moet een project minstens 60 op 100 scoren. Tevens moet een project op minimaal op drie van de zes hoofdcriteria een positieve score behalen
- beslissing door de Managementautoriteit op basis van alle ondersteunende documenten: aanvragen en projectbeoordelingen. De beslissing betreft de toekenning van EFRO-steun aan de steunwaardige projecten tot uitputting van de voorziene financiële enveloppe.

Rekening houdend met de stand van uitvoering van het programma en de vereisten voortvloeiend uit het naleven van de N + 3 - regel, kan worden beslist het beschikbare budget te verhogen.

Projecten kunnen eventueel worden goedgekeurd onder voorwaarden, waaraan binnen een termijn van maximum 6 maanden dient te worden voldaan. De managementautoriteit oordeelt of aan de voorwaarden werd tegemoet gekomen alvorens het contract met de projectpromotor kan worden ondertekend.

5.2. Praktische info bij projectindiening

Projectvoorstellen kunnen vanaf de bekendmaking van de projectoproep en tot afsluiting van de oproepperiode, bij de managementautoriteit worden ingediend. Het indienen gebeurt uitsluitend **elektronisch** door middel van de webapplicatie, beschikbaar op de EFRO-website (www.efro.be). De uiterste indieningsdatum van de volledige projectaanvraag wordt vastgelegd **op vrijdag 20 november 2020**.

Projectvoorstellen moeten vooraf aangemeld worden bij de EFRO-Managementautoriteit. Dit kan door een omschrijving van het project (partners, activiteiten, budget) over te maken aan de EFRO-Managementautoriteit (max. 2 A4). Gelieve voor deze vooraanmelding gebruik te maken van het sjabloon en de voorziene ruimte niet te

overschrijden (zie bijlage bij deze oproeptekst).

De **vooraanmelding moet ten laatste op vrijdag 18 september 2020** aan de Managementautoriteit worden bezorgd (via erik.degendt@vlaio.be).

Bij het opstellen van de projectaanvraag kan begeleiding worden verstrekt door de provinciale en grootstedelijke contactpunten. Er wordt sterk aanbevolen van deze begeleiding gebruik te maken met het oog op de volledigheid en kwaliteit van het projectvoorstel (naleving van EFRO-reglementering, eligibiliteit van de uitgaven, wetgeving inzake overheidsopdrachten, staatssteun, ...).

Tevens zal een infosessie worden georganiseerd om toelichting te geven bij deze oproep. Deze infosessie gezien de omstandigheden online georganiseerd worden via Microsoft Teams. Deze infosessie zal plaats vinden op vrijdag 3 juli 2020 van 10u tot 12u. Inschrijven voor deze infosessie kan via erik.degendt@vlaio.be. Na inschrijving ontvangt u een link die u toelaat aan deze infosessie deel te nemen.

Volgende **bijlagen** moeten aan uw projectvoorstel toegevoegd worden:

- Een verklaring omtrent de inkomsten;
- Een verklaring omtrent het btw-statuuut;
- Een verklaring omtrent de wet op de overheidsopdrachten (+ eventueel aanbestedingsplan);

Enkel indien van toepassing:

- Cofinancieringsbewijzen (indien nog niet toegekend, moeten minstens de verstuurde aanvraagbrieven bijgevoegd worden);
- Demimisverklaring;
- Eigendomsbestemming;

Het is ook erg belangrijk om de **praktische gidsen** grondig door te nemen vooraleer een projectvoorstel aan te maken. Deze vindt u ook terug op www.efro.be.

Voor het aanmaken van een projectvoorstel zijn volgende gidsen de belangrijkste:

- Praktische gids 'projectindiening'
- Handleiding 'Communicatie voor promotoren'
- Praktische gids "Projectuitvoering en Subsidiabiliteit"
- Staatssteun – Richtlijnen voor subsidieontvangers
- Gunningsdraaiboek voor overheidsopdrachten
(www.bestuurszaken.be/toelichting_nieuwe_regelgeving)

Provinciale EFRO-contactpunten :

- Provincie Antwerpen, Bezoekersadres: Desguinlei 100, 2018 Antwerpen, Postadres: Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
Anneke.Vandenaker@provincieantwerpen.be (03/240.66.03)
- Provincie Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
bruno.bamps@limburg.be (tel. 011/23.74.32)
- Provincie Vlaams Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven
toon.boeckx@vlaamsbrabant.be (tel. 016/26.72.10)
- Provincie Oost-Vlaanderen, Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent
francis.oosterlinck@oost-vlaanderen.be (tel. 09/267.86.37)
- Provincie West-Vlaanderen, Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
Mauro.callens@west-vlaanderen.be (tel. 050/40.32.93)

Stedelijke EFRO-contactpunten :

- Stad Antwerpen, bezoekadres: Francis Wellesplein 1, 2018 Antwerpen correspondentie: Grote Markt 1, 2000 Antwerpen
wim.blommaart@stad.Antwerpen.be (tel. 03/338.61.92)
- Stad Gent, Bezoekadres: Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent

Correspondentie: Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent
Heidi.tency@stad.gent (tel. 09/266.56.57)

Managementautoriteit

- Entiteit Europa Economie, Koning Albert II-laan 35 bus 12, 1030 Brussel
erik.degendt@vlaio.be (tel. 02/553.37.22)